

ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ

Випуск 45
Частина II

Ялта

2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ
РВНЗ „КРИМСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
(м. ЯЛТА)

**ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Серія: Педагогіка і психологія
Випуск сорок п'ятий
Частина 2

Ялта
2014

УДК 37
ББК 74.04
П 78

Рекомендовано вченою радою РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” від 25 червня 2014 року (протокол № 9)

Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. – 36. статей: – Ялта: РВВ КГУ, 2014. – Вип. 45. – Ч. 2. – 440 с.

Редакційна колегія:

О. В. Глузман	– професор, доктор педагогічних наук, академік НАПН України
М. Я. Ігнатенко	– професор, доктор педагогічних наук
В. С. Заслуженюк	– професор, доктор педагогічних наук
Л. І. Редькіна	– професор, доктор педагогічних наук
Г. Є. Гребенюк	– професор, доктор педагогічних наук
Н. В. Горбунова	– професор, доктор педагогічних наук
С. Д. Максименко	– професор, доктор психологічних наук, академік НАПН України
Т. С. Яценко	– професор, доктор психологічних наук, академік НАПН України
В. Ф. Венда	– професор, доктор психологічних наук
Н. Ф. Каліна	– професор, доктор психологічних наук
В. А. Семиченко	– професор, доктор психологічних наук
А. В. Фурман	– професор, доктор психологічних наук

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Міністерства Юстиції України серія КВ № 15372-3944 ПР від 12.06.2009 р.

Затверджено Президією ВАК України як фахове видання за спеціальністю „Педагогіка і психологія” (Постанова № 1-05/4 від 14.10.2009 р.)

Рецензенти:

Карлова Е. Е. – доктор педагогічних наук, професор, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Ушинського;

Солодوخова О. Г. – доктор психологічних наук, професор, Слов'янський державний педагогічний інститут.

© РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” (м. Ялта), 2014 р.

2. Zeer Э. Y'denty'fy'kacy'ya uny'versal'ny'x kompetency'j vy'puskny'kov rabotodatelem/ Zeer Э., Zavodchy'kov D. // *Vыsshee obrazovany'e v Rossy'u*. – 2007. #11. – S. 39 – 45.

3. Zy'mnyaya Y.A. Klyuche'vye kompetency'y' – novaya parady'gma rezul'tata obrazovany'ya / Y.A. Zy'mnyaya // *Vыsshee obrazovany'e segodnya*. – 2003. – #5. – S. 34 – 42.

4. Kovtun O.V. Komunikaty'vny'j pidxid v organizaciyi movnoyi osvity' aviacijny'x operatoriv/ O.V. Kovtun // *Nauka i osvita*. – 2011. – #5 – S. 89-94.

5. Modernizaciya vy'shhoyi osvity' Ukrainy' i Bolons'ky'j proces: Yevrointegraciya Ukrainy' yak chy'nny'k social'no-ekonomichnogo rozvy'tku derzhavy // *Vy'shha shkola*. – 2004. – #2-3. – S. 97-125.

6. Semy'ginivs'ka T. G. Formuvannya moral'no-osoby'stisy'x yakostej u majbutnix perekladachiv / T. G. Semy'ginivs'ka // *Naukovy'j dialog «Sxid-Zaxid»: materialy' II vseukrayins'koyi naukovo-prakty'chnoyi konferenciyi z miznarodnoyu uchastyu*. – D.: *Yu'davny'czstvo «Innovaciya»*, 2013. – Ch. 4. – S. 188-191.

7. Strategiya reformuvannya osvity' v Ukraini: rekomendaciyi z osvith'noyi polity'ky'. – K.: K.I.S., 2003. – 296 c.

8. Formuvannya movnoyi osoby'stosti na rizny'x vikovy'x etapax: monografiya/ Za red. akad. A.M. Bogush. – Odesa, 2008. – 271s.

9. Xoms'ky'j N. *Aspekty teory'y' sy'ntaksy'sa* / N. Xomsky'j. – M.: *Y'zdatel'stvo Mosk. un-ta*, 1972. – 235 s.

10. Shared "Dublin" descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards [Elektronny'j resurs]. – *Rezhy'm dostupu: <http://www.jointquality.com/content/descriptors/CompleteDublinDescriptors.doc>*

Педагогіка

УДК: 37.04

старший викладач кафедри педагогіки
й методики дошкільної та початкової освіти,
кандидат педагогічних наук Барна Х. В.
Мукачівський державний університет (м. Мукачево)

РОБОТА З БАТЬКАМИ ЯК УМОВА ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КНИГИ У ДОШКІЛЬНИКІВ

Анотація. У статті представлено теоретичне обґрунтування організації роботи із батьками дошкільників щодо виховання ціннісного ставлення до книги, охарактеризовано форми та методи роботи із батьками дошкільників. Окрім теоретичного матеріалу, проаналізовано результати діагностики ціннісного ставлення батьків до книги, описано досвід експериментальної роботи.

Ключові слова: робота з батьками, ціннісне ставлення до книги, результати педагогічного експерименту.

Анотація. В статье представлено теоретическое обоснование организации работы с родителями дошкольников по воспитанию ценностного отношения к книге, охарактеризованы формы и методы работы с родителями дошкольников. Кроме теоретического материала, проанализированы

результати діагностики цінностного отношения родителей к книге, описан опыт экспериментальной работы.

Ключевые слова: работа с родителями, ценностное отношение к книге, результаты педагогического эксперимента.

Annotation. This paper presents a theoretical study of work with parents of preschoolers about education value attitude to the book, describes the forms and methods of work with parents of preschoolers. In addition to theory, analyzed the results of diagnostic value of parents in the book, describes the experience of experimental work.

Key words: work with parents, value attitude to the book, the results of pedagogical experiment.

Вступ. Нова освітня філософія визначила головну стратегію діяльності: спрямування навчально-виховного процесу на формування духовного світу особистості, загальнолюдських цінностей, розкриття потенційних можливостей і здібностей дитини. Зазначене актуалізує завдання формування в молодого покоління, починаючи з перших років життя, споконвічних людських цінностей не лише як підґрунтя становлення окремої особистості, а й умови соціокультурного розвитку суспільства загалом. Могутнім інструментом формування свідомості людини й виховання її душі завжди були художнє слово, книга, влучно названа В. Сухомлинським неминучим світлом, джерелом духовності, що супроводжувала людину протягом усього життя. Водночас, аналіз опитування батьків дошкільників переконує в тому, що більшість із них мають індиферентне ставлення до книги. Вихователі справедливо відзначають, що переважна кількість батьків дуже слабо художньо, зокрема літературно обізнана, що виявляється в незнанні дитячих літературних і фольклорних творів, ігноруванні ролі книги в розвитку дитини, безпечному, необачному ставленні до мультимедійної, інформаційної продукції, яка впливає на світобачення малюка.

Проблему використання художнього слова у вихованні й навчанні дітей достатньо глибоко й різнобічно досліджували суспільні діячі, письменники, просвітителі в різні історичні періоди (Г. Ващенко, К. Вентцель, О. Герцен, М. Добролюбов, С. Русова, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, Л. Толстой, К. Ушинський та ін.). Разом із тим, мало дослідженим є аспект залучення батьків до виховання ціннісного ставлення до книги у дитини дошкільного віку. Вважаємо цей аспект надзвичайно важливим, оскільки субкультура дитини знаходиться під прямими впливом дорослою субкультури.

Формулювання мети статті та завдань. Мета статті полягає у характеристиці експериментальної роботи із батьками, спрямованої на залучення їх до виховання в дітей ціннісного ставлення до книги.

Вклад основного матеріалу статті. Проведене емпіричне дослідження щодо ставлення дорослих до книги, засвідчило, що лише 15% респондентів мають сімейну бібліотеку та любляють читати; 85% - відповіли, що книги купують тільки дитині. Разом з тим 98% опитуваних погодилися з думкою, що книга не вичерпала себе в житті суспільства й у наш час залишається цінністю, водночас стверджуючи, що в їхньому власному житті книга не займає чільного місця.

Очевидно, що такі пріоритети батьків відбиваються на розумінні дітьми призначення книги, оскільки для більшості з них книга – це засіб розважитися -

„подобається коли читають” (19%), засвоєння моральних правил – „книга вчить, як треба вчиняти” (6%), підготовки до школи: „треба читати, щоб узяти до школи” (67%) та отримання широкого кола інформації (19%). Отже, результати опитування дозволили відзначити наявність інтересу старших дошкільників до книги, їхнє захоплення казками, фольклором. Водночас очевидним є й той факт, що зневажливе ставлення батьків до книги знижує її цінність в очах дитини дошкільного віку та звужує жанрову різноманітність книжок, доступних дітям. Лише 28% дітей назвало книгу кращим подарунком для друга й для себе. Викладене вище засвідчує необхідність цілеспрямованої виховної роботи в цьому напрямі.

Цей факт значно утруднює роботу із виховання ціннісного ставлення дошкільника у межах виховного закладу, адже вплив сім'ї на дитину є надзвичайно потужним.

Підтвердження цієї думки знаходимо в психолого-педагогічних дослідженнях. Так, О. Леонт'єв, С. Козлова зазначають, що „інтимне коло спілкування” має надзвичайно великий вплив на маленьку дитину. До цього кола належать батьки та інші близькі люди, які задовольняють потребу малюка бути захищеним. Тому першим чинником формування особистості постає характер сімейного виховання, або виховний потенціал родини (І. Гребенщикова, Ю. Сенько); психологічний мікроклімат родини (С. Ковальов); батьківське ставлення (А. Варга).

Дослідники називають і інші чинники: засвоєння батьками соціальних функцій і ролей (Б. Анан'єв), чинники спрямованого виховання (А. Захаров). У дослідженні Т. Маркової обґрунтовано ще два чинники: постійність та тривалість виховних впливів членів родини, а також наявність можливості включення дітей у різні види діяльності родини.

У межах нашої проблематики нас найбільш цікавить дозвільна діяльність, культурний, емоційний та духовний стан розвитку родини. За даними дослідження В. Сметаніної щодо сфер діяльності родини, на перших місцях опинилися господарсько-побутова та економічна діяльність. На третьому місці – дозвіллева, емоційна – на п'ятому, а духовна – на восьмому, передостанньому [5, с. 89]. Дані опитування підтверджують, що дозвілля дуже рідко пов'язується із розвитком духовністю в родині; із культурним розвитком – частіше, але далеко не завжди.

Очевидним є протиріччя між високим виховним потенціалом родини та неможливістю реалізувати цей потенціал. Серед причин, що заважають цій реалізації самі батьки, за даними дослідження О. Зеревої, називали такі: недостатність педагогічних знань, брак часу, терпіння, такту, досвіду тощо [4]. Усе це говорить про необхідність педагогічного супроводу батьків, водночас ніхто не зазначив серед причин власний стан особистісного розвитку. Отже, постає необхідність в організації цілеспрямованої роботи дошкільного закладу із батьками.

Ідет взаємодії навчального закладу із родиною закладені в працях П. Крупської, А. Макаренка, В. Сухомлинського, С. Русової, К. Ушинського та інших видатних педагогів ХХ сторіччя.

Дослідниками вироблені певні етапи в організації роботи із батьками, які також є цікавими для нашого дослідження. Наведемо етапи, визначені В. Сметаніною. Перший етап „перестановки акцентів” – трансляція батькам позитивного образу дитини, другий етап – трансляція знань, що інформують

Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія

про взаємодію дитини із соціальним та предметним оточенням; третій етап „діалог із батьками” – ознайомлення зі станом виховання дитини в родині; Четвертий етап „давайте разом” – спільне дослідження та формування особистості дитини [5, с. 92 – 93].

Л. Клариною розроблено комплекс організаційних заходів, спрямованих на організацію взаємодії із сім'єю, наприклад, створення в дитячому садку методичного кабінету із психолого-педагогічною літературою для батьків, спільне обговорення прочитаного; відкриття дискусійного клубу професіоналів та батьків, бібліотеки дитячої літератури, різних клубів за інтересами тощо. Н. Андреева в якості форм роботи із батьками пропонує проведення теоретико-практичних та практичних семінарів, сімейних змагань, днів відкритих дверей та інших заходів [1, с. 63]. Лінгводидактами (А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Котик) розроблено також форми роботи із батьками, спрямовані на залучення їх до спільної роботи із розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей, що становить для нас особливий інтерес: такі, що впливають на формування елементарних художньо-педагогічних уявлень батьків, правильне ставлення до дитячої творчості, художньої комунікації та на забезпечення батьків способами вистосування художнього слова у вихованні і розвитку малюка [3, с. 285].

Серед конкретних видів діяльності, що пропонують учені для організації роботи із батьками, можна назвати такі: розміщення переліку творів, з якими знайомлять дітей цього віку на заняттях, в інформаційному куточку для батьків; надання текстів поетичних творів, загадок, приказок, колісанок, лічилок тощо, що діти заучують напам'ять; надання методичних рекомендацій про те, як краще в умовах сім'ї створити художньо-розвивальне середовище, які книжки слід купувати дітям, як знайомити дітей з літературними та фольклорними творами, як розглядати ілюстрації; заохочення батьків до створення в групі художнього, зокрема книжкового фонду, який формується з книжок різних жанрів, настільно-друкованих ігор за мотивами літературних творів тощо [3, с. 286 – 287].

На основі аналізу методичних рекомендацій та практичного досвіду нами обрані такі пріоритетні форми роботи із батьками як тематичні семінарські заняття, ділові ігри; спільні проекти із дітьми; участь у підготовці святкових заходів.

Представимо результати власної експериментальної роботи, спрямованої на організацію роботи із батьками щодо виховання в дітей ціннісного ставлення до книги, що була реалізована у шість етапів.

І етап (мотиваційний). Робота із батьками на цьому етапі полягала в знайомстві із розмаїттям книжкової продукції, вправленні у правильному виборі книжок та презентацію різних видів книжок з аргументацією, чому саме вона є кращою. На цьому етапі було реалізовано такі види роботи:

1. Тематичне заняття для батьків „Як не розгубитися у світі дитячої книги”, що складалося із таких структурних компонентів: презентація виставкових та намальованих книжок; ділова гра „У магазині” (ролі: мама, дитина, продавець, педагог-психолог; аналіз обраної книжки за такими критеріями, як естетичність оформлення; „правдивість” малюнків; літературна цінність; відповідність віковим і психологічним особливостям дітей; сюжетна цікавість, простота і ясність композиції; конкретні педагогічні завдання; мозкова атака „Як можна використовувати цю книжку”; складання спільних вимог до вибору книг (робота в групах).

2. Участь у конкурсі (вибір книги разом із дитиною).

У роботі з батьками цей етап можна назвати етапом налагодження стосунків, установлення контакту, оскільки не всі розуміли значущість та важливість таких семінарів.

Отже, серед позитивних змін можна назвати ті, що більше половини батьків відвідали семінар, а деякі підходили порадитись щодо вибору книжок. Близько 30% батьків експериментальної групи не вдалося залучити до семінару на цьому етапі, проте майже всі взяли участь у другому заході – виборі книги для конкурсу. Етап уважався завершеним, коли більшість дітей демонстрували зацікавленість світом книжки, формами роботи із книгами, мотивацію до знайомства із новими типами книжок.

II етап (емоційний). На цьому етапі було проведено семінар для батьків „Книга як задоволення”, який складався з таких структурних компонентів, як тренінгові вправи „Декламування віршів із різними емоціями”, полілог „Які емоції має викликати книга?”, надання вихователями рекомендацій щодо кола читання. Плануючи означене заняття, ми мали на меті одночасно два завдання: показати взаємовплив емоційного стану людини та книжкового світу, а також зняти бар'єри спілкування, які на цьому етапі чинили значні перепони у взаємодії із батьками.

Важливим кроком у цій роботі стала також участь батьків у акції зі спасіння книги. У цій роботі батьки із задоволенням взяли участь, деякі навіть прийшли до групи для загальної допомоги, інші забирали книги на реставрацію додому.

III етап (аналітичний). На цьому етапі у межах циклу тематичних та тренінгових занять для батьків було проведено ділову гру „Суд над мультфільмом. Обвинувач: книга”. В ігровій формі батькам пропонувалось розглянути протистояння, що склалося в сучасному світі між книгою та мультфільмами. Оскільки заняття проводилось у формі гри, батьки відігравали ролі судді, адвокатів та прокурорів мультфільму. Адвокати захищали права книги, що порушував мультфільм. Цікаво, що така форма виявилась дуже продуктивною у роботі з батьками, вони захопилися своїми ролями та наводили різноманітні аргументи на захист книги та мультфільму. Рішення «судді» було на користь книги. Було вирішено визнати, що книга дійсно незаконно відтісняється мультфільмом. Проте винуватий у цьому не мультфільм (який сам по собі оцінений неоднозначно, має низку негативних та позитивних характеристик), а батьки, що віддають йому перевагу в організації дозвілля дитини. Таке рішення батьків у процесі гри було констатовано як надзвичайний успіх експериментальної роботи на цьому етапі.

IV етап (діяльнісний). Робота із батьками полягала в залученні їх до участі в проєкті „Звільніть книгу”. Окрім безпосередньої участі, їм було запропоновано простежити за долею принесених книжок, визначити найбільш популярні. Також було проведено семінар-тренінг „Про що може розповісти книга”. Батькам пропонувалися різні книжки із завданням спрогнозувати її зміст за формою. Робота відбувалася в групах. Потім поставала необхідність у перевірці гіпотез. Власне це поставало новою проблемою, пов'язаною зі способами швидкого аналізу змісту книги. Батьками пропонувалися прийоми дослідження за анотацією, змістом, вибіркового читання. Експериментатором продемонстровано прийоми швидкого читання, за діагоналлю. Наступним

завданням було здійснити швидкий пошук інформації за наданою проблемою. Використовуючи книгу (відповіді на проблемні питання в групах).

V етап (ціннісно-смісловий). Для батьків було проведено серію тренінгових занять, зокрема заняття „Коли книги відповідають на питання”. Воно мало такі структурні одиниці: 1. Комунікативна гра у колі. 2. Колективна робота із текстом. 3. Визначення проблем у тексті. 4. Колективне обговорення. 5. Робота з текстами у парах. 6. Ігри за текстами.

Основна мета цього заняття полягала у навчанні батьків знаходити смисли в текстах та відповідно знайдених смислів здійснювати оцінку тексту і книги загалом. Окрім цього, було надано зразки не зовсім звичного використання тексту, наприклад, як матеріалу для гри. Для роботи було використано філософські казки М. Андрианова [2].

Показниками успішності опанування цього етапу було вміння знаходити головну ідею тексту, усвідомлювати його значущість для себе та людей, що навколо. Важливим було також здатність оцінити текст та книгу із нового погляду: її корисності людині.

V етап (творчий). У роботі з батьками було використано форми семінару та творчого проєкту. Відтак, проведено семінарське заняття „Мистецтво в книзі”, на якому організовано:

1. Дискусію з проблеми „Чи є мистецтвом сучасна книга”.
2. Розгляд старовинних та сучасних книжних видань.
3. Робота із творами та іншими видами мистецтва (підбір твору до музики, картини та навпаки (із запропонованих)).

Батьки із задоволенням узяли участь у дискусії, проте підбір засобів мистецтва вдавсь менше: виявилось, що більшість батьків не впорались із завданням підбору музики до твору. Можливо, це пояснюється недостатньою музичною обізнаністю батьків в експериментальній групі.

Наступним кроком була творча робота, а саме: проєкт-створення ілюстрованої книги-подарунку для дитини „Я расту”. Ідея була в тому, щоб батьки створили власноруч книгу із описом забавної ситуації з життя власної дитини, описали її, оформили малюнками та фото картками, розробили красиву обкладинку. Акцент робився на тому, щоб зробити книгу естетично привабливою та зворушливою, оскільки це подарунок власній дитині. Кількість історій не обмежувалася, мінімум була одна історія. Вручення подарунків відбувалося на Святи Матері в межах святкового заходу.

Окрім цього, дітям було запропоновано разом із батьками створити незвичайну книжку – книжку, якої досі не було. Це завдання, з одного боку, мало узагальнювальний характер, а з іншого – потребувало застосування творчих здібностей. Задля створення ситуації успіху дітям та батькам було запропоновано кілька ідей: книжка із застібкою, книжка із природного матеріалу, книжка із витинанками тощо. Слід сказати, що більшість робіт наслідували поради вихователя, хоча були і дуже оригінальні – книга – коло життя (Поліна К.), книга-дерево (Данило З.). Фінал річної роботи із формування ціннісного ставлення до книги відбувся у формі презентації створених книжок за участю батьків.

VI етап (особистісно-значущий). Батьки на цьому етапі брали участь у розробці та презентації проєктів, спільних із дітьми. Окрім цього, для батьків було проведено семінар-тренінг „Бесіди із дітьми про головне” участь створенні книги мудрості. Семінар складався із таких структурних

компонентів: 1. Дискусія „Діти-філософи. Долаємо стереотипи”. 2. Вправа в парах „Відбираємо тексти із значущими смислами”. 3. Обмін текстами, формулювання смислів. 4. Ділова гра „Формулюємо питання – Виводимо життєві правила”. Для цього семінару використовувались філософські казки та новели М. Андрінова, А. Марголіса, етичні оповідання В. Сухомлинського. Безумовно, така діяльність є доволі складною, проте загалом батьки досить успішно з нею впорались.

Висновки. Результати експериментальної роботи із батьками, що складалася з 6 етапів (мотиваційного, емоційного, аналітичного, ціннісно-сміслового, творчого, особистісно-значущого), засвідчили про її ефективність та значущість у процесі виховання ціннісного ставлення до книги у дітей старшого дошкільного віку. У подальших наукових розвідках буде представлено кількісні дані досліджень щодо виявлення кореляції між усіма чинниками, що впливають на виховання ціннісного ставлення до книги у дітей: ставлення батьків, читацьке середовище, спосіб планування навчальних занять, форми та методи роботи із книгою, уміння читати.

Література:

1. Андреева Н. А. Взаимодействие ДОУ и семьи в формировании основ здорового образа жизни у детей дошкольного возраста: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Андреева Наталья Александровна. – Екатеринбург, 2005. – 193 с.
2. Андрианов М. А. Философия для детей (в сказках и рассказах): пособие по воспитанию в семье и школе / М. А. Андрианов. – Минск: „Современное слово”, 2003. – 280 с.
3. Богуш А. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності у дошкільних навчальних закладах: підруч. для студ. вищих навч. закл. фак. дошк. освіти / А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик. – К.: Вид. дім „Слово”, 2006. – 304 с.
4. Зверева О. Л. Влияние дошкольного учреждения на повышение педагогической культуры молодой семьи: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук: спец. 13.00.01 „Общая педагогика, история педагогики и образования” / О. Л. Зверева. – М., 1987. – 23с.
5. Сметанина В. И. Социализация личности ребенка на основе взаимодействия семьи и детского сада: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Сметанина Варвара Ильинична. – М., 2002. – 175 с.

References:

1. Andreyeva N. A. Vzaimodeystviye DOU i sem'i v formirovaniі osnov zdorovogo obraza zhizni u detey doshkol'nogo vozrasta: dis. ... kand. ped. nauk: 13.00.07 / Andreyeva Natal'ya Aleksandrovna. – Yekaterinburg, 2005. – 193 s.
2. Andrianov M. A. Filosofiya dlya detey (v skazkakh i rasskazakh): posobiye po vospitaniyu v sem'ye i shkole / M. A. Andrianov. – Minsk: „Sovremennoye slovo”, 2003. – 280 s.
3. Bogush A. Metodika organizatsii khudozhn'o-movlenn'eyoi diyal'nosti u doshkil'nikh navchal'nikh zakladakh: pidruch. dlya stud. vishchikh navch. zakl. fak. doshk. osviti / A. Bogush, N. Gavrish, T. Kotik. – K.: Vid. dim „Slovo”, 2006. – 304 s.
4. Zvereva O. L. Vliyaniye doshkol'nogo uchrezhdeniya na povysheniye pedagogicheskoy kul'tury molodoy sem'i: avtoref. dis. na soisk. uchen. step. kand. ped. nauk: spets. 13.00.01 „Obshchaya pedagogika, istoriya pedagogiki i obrazovaniya” / O. L. Zvereva. – M., 1987. – 23s.

Smetanina V. I. Sotsializatsiya lichnosti rebenka na osnove vzaimodeystviya vsm'i i detskogo sada: dis. ... kand. ped. nauk: 13.00.01 / Smetanina Varvara Il'ichna. – M., 2002. – 175 s.

Педагогіка

УДК 373.3.091.21

доктор педагогічних наук, професор Безкоровайна О. В.

Рівненський державний гуманітарний університет
додувач кафедри загальної та соціальної педагогіки
та управління освітою Павлюк Г. С.

Рівненського державного гуманітарного університету,
вчитель початкових класів

Базальтівського навчально-виховного об'єднання
«Дошкільний навчальний заклад – школа I ступеня»

ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИХОВАННЯ

Анотація. Стаття присвячена аналізу проблеми формування гуманістичної спрямованості дітей молодшого шкільного віку. Розглядаються особливості особистісно-орієнтованого виховання. Охарактеризовано поняття «гуманізм» і «гуманність».

Ключові слова: гуманізм, гуманність, формування гуманістичної спрямованості, діти молодшого шкільного віку, технології виховання.

Анотація. Стаття посвящена анализу проблемы формирования гуманистической направленности детей младшего школьного возраста. Рассматриваются особенности личностно-ориентированного воспитания. Охарактеризованы понятия «гуманизм» и «гуманность».

Ключевые слова: гуманизм, гуманность, формирование гуманистической направленности, дети младшего школьного возраста, технологии воспитания.

Annotation. The article is devoted to the analysis the problem of formation humanity of the children of younger school age. An author examines personality-oriented education. Are characterized «humanism» and «humanity» age has been considered.

Key words: humanity, humanism, formation humanity, children of younger school age, education technology.

Вступ. У сучасних умовах, коли різко зростає роль особистості, самостійності людини, її суб'єктних якостей і творчого потенціалу, в центр виховного процесу висувається гуманістична орієнтація.

Актуальності розв'язання означеної проблеми такі вчені, як О.В.Сухомлинська, М.Ю.Красовицький, І.А.Зязюн, Т.І.Поніманська, А.В.Сушенко, І.О.Колеснікова надають особливого значення. У гуманістичній парадигмі людина постає не як сукупність окремих властивостей, а як цілісна особистість. Сучасна гуманістична педагогіка активно використовує в освіті такі важливі фактори, як внутрішня активність дитини, її потреба і здібність до саморозвитку, самовдосконаленню самореалізації [5; с. 46].

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІКА

Атамасенко Н. О.	ВОКАЛЬНО-ХОРОВІ НАВИЧКИ ПІДЛІТКІВ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ	5
Барановська Л. В. Білоус Н. П	НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ	10
Барна Х. В.	РОБОТА З БАТЬКАМИ ЯК УМОВА ВИХОВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КНИГИ У ДОШКІЛЬНИКІВ	16
Безкороваїла О. В. Павлюк Г. С.	ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИХОВАННЯ	23
Бугеря Т. М.	ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	28
Бухнієва О. А.	ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЕКРАННИХ МИСТЕЦТВ НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ	33
Гавриш І.	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ВЗАЄМИН УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ У ДОБРІДІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	39
Георгіаді О. А.	МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕДІА-ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	44

Наукове видання
Проблеми сучасної педагогічної освіти
Серія: Педагогіка і психологія.
Випуск сорок п'ятий. Частина 2.

Відповідальний за випуск О.Ю. Пономарьова

Відповідальність за достовірність наведених у публікаціях фактів, дат, найменувань, прізвищ, імен, цифрових даних несуть автори статей.

Наукові статті друкуються за авторськими варіантами.

Здано до набору 28.06.2014. Підписано до друку 25.06.2014.
Формат 60х90х16. Друк офсетний. Друк офс. Обл. - вид. арк. 20.
Тираж 500 пр.

Видруковано у друкарні
РВНЗ „Кримський гуманітарний університет” (м. Ялта) РВВ КГУ
вул. Севастопольська, 2, м. Ялта,
Автономна Республіка Крим,
Україна
98635
тел. (0654)32-21-14,
факс (0654)32-30-13